

DE LENTE

VAN DE

KINDER-
EN

JEUGDPSYCHOTHERAPIE

VKJP- IJSTRUMCONGRES

DONDERDAG 19 EN VRIJDAG 20 APRIL 2012

CONFERENTIECENTRUM WOUDESCHOTEN, ZEIST

In 2012 bestaat de Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychotherapie veertig jaar. Dit jubileum grijpen we graag aan om stil te staan bij de vele nieuwe ontwikkelingen in ons vak.

Het mogen tijden zijn van bezuinigingen, DBC's en andere kaalslag, toch bruist het van vernieuwende inzichten over kinderpsychiatrische aandoeningen en zijn er grote en inspirerende ontwikkelingen gaande op allerlei gebieden van de kinder- en jeugdpsychotherapie.

Economisch gezien waait er een gure wind, maar zou het kunnen dat de eerste tekenen van een nieuwe lente in de kinder- en jeugdpsychotherapie dagen?

DE LENTE VAN DE

In een tweedaags congres laten we in de ochtenden vooraanstaande nationale en internationale sprekers aan het woord over de wetenschappelijke stand van zaken op het gebied van kinderpsychiatrische stoornissen en de verschillende psychotherapeutische behandelvormen ervan.

Jan Buitelaar opent het congres met een overzicht van actuele dilemma's op het gebied van nosologie en daaruit voortvloeiende gevolgen voor ons denken over behandeling. John Weisz bespreekt zijn nieuw ontwikkelde methodiek van onderzoek naar behandel-effect bij kinderen met diverse comorbide stoornissen.

Op vrijdag wordt de aftrap gedaan door Pim Cuijpers, die uitlegt hoe meta-analyses van evaluatieonderzoek onze kennis over werkingsmechanismen van psychotherapie kunnen vergroten.

Trudie Rossouw, één van de pioniers op het gebied van MBT (Mentalization Based Treatment), vertelt over haar ervaringen met deze behandeling bij adolescenten en over haar onderzoeksresultaten. Joep Choy, tenslotte, plaatst psychotherapie in maatschappelijk perspectief.

De twee middagen worden gevuld met een kleurrijk programma van cursussen, minisymposia en workshops. We hebben er hierbij naar gestreefd zoveel mogelijke aspecten van ons werk door sprekers uit alle hoeken van het land te laten belichten. Het congres wordt afgesloten door Susan Bögels met mijmeringen over de toekomst.

Het beloven twee congresdagen te worden waarop U zich geen moment zult vervelen!

KINDER- EN JEUGDPYCHOOTHERAPIE

PROGRAMMA DONDERDAG 19 APRIL 2012

Dagvoorzitters: **Wieneke Goenee en Max Güldner**

- 09.00 - 09.30 Ontvangst en inschrijving
09.30 - 09.35 **Wieneke Goenee**, voorzitter van de VKJP
Opening en welkomstwoord
- 09.35 - 10.20 **Jan Buitelaar**
Classificatie van psychiatrische stoornissen: de DSM5 en daarna
10.20 - 11.05 **John Weisz**
Breaking Up is Hard to Do (but Wise) and Other Lessons from Youth
Psychotherapy Research
- 11.05 - 11:35 Pauze
11.35 - 12:15 **VKJP door 40 jaren heen. Terugblik en vooruitzien**
Korte statements door coryfeeën van de VKJP
- 12.15 - 13:30 Lunch
13.30 - 17.00 **Cursus**
Eveline Groothoff
Spel en psychotherapie: stand van zaken van theoretische concepten,
onderzoek en toe te passen vormen
- 13:30 - 15:00 **Eerste cyclus parallelsessies**
- A1** Minisymposium 1, bestaande uit drie korte lezingen
Noor Tromp
Persoonlijkheidspathologie bij adolescenten:
een dimensioneel perspectief
Janet Noorloos
Op zoek naar perspectief: pilot-onderzoek naar Dialectische Gedrags-
therapie voor jongeren met een borderline persoonlijkheidsstoornis
Kirsten Hauber
MBT in de klinische psychotherapie voor adolescenten
- A2** **Ingeborg van Dijk en Marion Uhlenbeck**
Pas op!! Valkuilen
Een ambulante cursus voor jongeren met een bedreigde persoonlijkheids-
ontwikkeling
- A3** **Esther de Bruin, Dorreke Peijnenburg en Anne Formsma**
Mindfulness-based interventies in de kinder- en jeugdpsychiatrie

- A4** **Frederique Coelman en Willemine Heiner**
Integratie van evidence based gezins- en traumatherapie aan ouders en
kinderen binnen de Jeugd GGZ
- A5** **Liesbet Nijssens**
Keeping the infant in mind: Mentalization Based Treatment voor ouders
met een borderline persoonlijkheidsstoornis.
- 15:00 - 15:30 Pauze
15.30 - 17:00 **Tweede cyclus parallelsessies**
- B1** Minisymposium 2, bestaande uit drie korte lezingen
Marilene de Zeeuw
Nieuwe ontwikkelingen in onderzoek naar behandeling bij baby's en
peuters
Mijke Lambregtse-van den Berg
De combipoli psychiatrie/kinder- en jeugdpsychiatrie; voor ouders met
psychopathologie en hun in de ontwikkeling gestoorde kinderen tot 4 jaar
Fernanda Sampaio de Carvalho
Onbegane Paden in Transculturele Ouder-Baby/Peuter behandelingen
- B2** **Cecile Gunning**
Interpersoonlijke therapie (IPT) bij adolescenten met een depressie: het
werkt!
- B3** **Dorine Slaats-Willemse**
Het effect van cognitieve training: toevalsbevinding of toekomstmuziek?
- B4** **Mirte Mos en Simonette de Vriese**
Veilig stellen van kinderen in complexe gezinssystemen binnen de GGZ
- B5** **Denise Matthijssen, Denise Bodden en Machteld Remmelts**
Oudercursus op basis van ACT (Acceptatie en Commitment Therapie); het
bevorderen van meer flexibel en effectief gedrag van ouders
- 17:00 - 18:00 Borrel
18.30 - 21.00 Diner
21.00 Feestavond met muziek en dans

VKJP
40

PROGRAMMA VRIJDAG 20 APRIL 2012

Dagvoorzitters: **Wieneke Goenee en Max Güldner**

- 08.30 - 09.00 Ontvangst en inschrijving
- 09.00 - 09.45 **Pim Cuijpers**
De effecten van psychotherapie: over RCT's, werkingsmechanismen en essentiële componenten
- 09.45 - 10.30 **Trudie Rossouw**
Self harm in adolescence: is MBT an answer? RCT comparing MBT with TAU
- 10.30 - 11.00 Pauze
- 11.00 - 11.45 **Joep Choy**
De illusie van maakbaarheid. De invloed van maatschappelijke veranderingen op psychotherapie
- 11.45 - 12.45 Lunch
- 12.45 - 15.45 Cursus
Justine van Lawick
Vechtscheidende ouders en hun kinderen
- 12.45 - 14.15 Eerste cyclus parallelsessies
- C1** Minisymposium 3, bestaande uit drie korte lezingen
Carlijn de Roos
Traumabehandeling bij kinderen en adolescenten: van onderzoeksbevindingen tot klinische praktijk
Margreet Visser
Ruzie en Geweld in het Gezin; traumagerichte groepsbehandeling
Frederieke van Geest
Multidimensional Treatment Foster Care en behandeling van trauma bij jonge pleegkinderen
- C2** **Erik Jongman**
Schematherapie en de adolescent met cluster b persoonlijkheidsproblematiek
- C3** **Esther ten Brink**
Braingame Brian, een aantrekkelijke training van cognitieve vaardigheden op de computer voor kinderen van 8 - 12 jaar
- C4** **René Breuk**
Gezinsgericht werken binnen een gesloten residentiële behandeling (JJI)

- C5** **Willem Heuves**
Ouders en de digitale wereld
- 14.15 - 15.45 Tweede cyclus parallelsessies
- D1** Minisymposium 4, bestaande uit drie korte lezingen
Fop Verheij
Ouderschap, vanzelfsprekend, moeizaam en onmisbaar
Gwen Marcelis-Eerdmans
Wat is er toch met die ouders?
Katie-Lee Weille
Ouderschap en ambivalentie
- D2** **Mart Eussen**
Cognitieve gedragstherapie bij jongeren met voorstadia van psychose.
- D3** **Vera Dekker en Marjan Neef**
Gedragstherapeutische groepstraining voor sociale vaardigheden bij kinderen met autismespectrumstoornissen in de late basisschoolleeftijd - state of the art onderzoekservaring in de praktijk
- D4** **Aly Holtland**
Het therapeutisch klimaat als sturend principe
- D5** **Jeanne Luijten**
Ouderschap & Licht Verstandelijke Beperking (LVB)
- 15.45 - 16.00 Theeopauze
- 16.00 - 16.45 **Susan Bögels**
De toekomst van de psychotherapie voor kinderen en ouders
- 16.45 - 17.30 Borrel

VKJP
40

LEZINGEN

Classificatie van psychiatrische stoornissen: de DSM5 en daarna.

Kritische beschouwing over de DSM5. In deze herziening van het dominante classificatiesysteem zijn diverse gemiste kansen, maar nog het meest de kans om tot een nieuwe indeling te komen die gebaseerd is op inzichten in de pathogenese.

Prof. dr. J.K. Buitelaar, psychiater, Radboud Universiteit Nijmegen, Nijmegen

Breaking Up is Hard to Do (but Wise) and Other Lessons from Youth Psychotherapy Research.

Decades of research have produced scores of single-disorder evidence-based youth treatments, but these have shown mixed results with the complex, comorbid youths treated in everyday clinical practice. Better outcomes may result from a new strategy: breaking evidence-based treatments into their component elements, and integrating the elements using a modular design.

Prof. J.R. Weisz, psycholoog, Harvard University and Judge Baker Children's Center, Cambridge, USA

CURSUS

Spel en psychotherapie: stand van zaken van theoretische concepten, onderzoek en toe te passen vormen.

Diagnostische- en behandelingsmogelijkheden van spel worden gepresenteerd aan de hand van recente inzichten. Daarbij zullen begrippen uit diverse psychologische theorieën en onderzoeken de revue passeren waarmee spel een stevig en tijdsbewust fundament krijgt. Verschillende spelvormen en spelopdrachten komen aan de orde. Het geheel wordt toegelicht aan de hand van cases. Deelnemers worden bovendien uitge-

nodigd zelf aan de slag te gaan met behulp van een afgebakende oefening.

Mevr. drs. E.A.H. Groothoff, kinder- en jeugdpsychotherapeut, Yulius, Barendrecht

MINISYMPOSIUM 1

Persoonlijkheidspathologie bij adolescenten: een dimensioneel perspectief.

Deze presentatie belicht, aan de hand van een wetenschappelijk onderzoek onder jongeren uit klinische en algemene populaties, aspecten van persoonlijkheidspathologie in de adolescentie: (dimensionele) diagnostiek, DSM-IV versus DSM-5, multi-informant benadering, en samenhangende factoren en potentiële risicofactoren.

Mevr. dr. N.B. Tromp, psycholoog/onderzoeker, Triversum, Alkmaar en Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam

Op zoek naar perspectief: Pilot-onderzoek naar Dialectische Gedragstherapie voor jongeren met een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Dialectische Gedragstherapie (DGT) is een effectief gebleken behandelvorm voor volwassenen met borderline persoonlijkheidsstoornis ontwikkeld door M. Linehan. Binnen de Bascule te Amsterdam is de laatste jaren gewerkt aan een adolescenten variant van Dialectische Gedragstherapie (DGT-J). Na een korte schets van dit programma worden de resultaten van een recent pilot-onderzoek gepresenteerd.

Mevr. drs. J.R. Noorloos, klinisch psycholoog-psychotherapeut, De Bascule, Amsterdam

MBT in de klinische psychotherapie voor adolescenten.

In deze workshop wordt de kracht van MBT in de klinische psychotherapie voor

adolescenten met persoonlijkheidsproblematiek besproken. De eerste resultaten van het onderzoek dat loopt bij de afdeling Albatros van Stichting De Jutters wordt gepresenteerd Dit onderzoek wil de hypothese toetsen dat behandeling op de Albatros positieve effecten heeft op het mentaliseervermogen, de gehechtheid en de persoonlijkheidsproblematiek in het bijzonder en het functioneren in het algemeen van de betrokken jongeren.

Mevr. drs. A.K. Hauber, psycholoog-(groeps) psychotherapeut, Stichting de Jutters, Den Haag

PAS OP!! ValkuilenEen ambulante cursus voor jongeren met een bedreigde persoonlijkheidsontwikkeling.

Valkuilen zijn disfunctionele waarnemingspatronen die de ontwikkeling tot een evenwichtige persoonlijkheid belemmeren. De valkuilencursus is gebaseerd op de schema gerichte benadering van E.F. Young. In de workshop nemen we u mee in het concept 'valkuilen' en de opzet van de cursus: welke valkuilen zijn er, wanneer worden ze actief, hoe herken je ze, hoe ga je ermee om en kan het ook anders?

Mevr. drs. I.E. van Dijk, gz-psycholoog i.o. tot psychotherapeut, Yulius, Dordrecht

Mevr. drs. M.V. Uhlenbeck, gz-psycholoog i.o. tot psychotherapeut, Yulius, Gorinchem

MINDFULNESS

Mindfulness-based interventies in de kinder- en jeugdpsychiatrie.

In deze workshop staan de praktische uitvoering en klinische relevantie van mindfulness training bij kinderen en adolescenten met ADHD en ASS (en hun ouders) centraal. Daarnaast is er ook aandacht voor de (voorlopige) wetenschappelijke resultaten van deze nieuwe interventies.

Mevr. dr. E.I. de Bruin, gz-psycholoog, universitair docent, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Mevr. drs. T.M. Peijnenburg, gz-psycholoog, Universiteit van Amsterdam-Virenze, Amsterdam

Mevr. MSc. A.R. Formsa, onderzoekscoördinator-Mindful Parenting trainer, Universiteit van Amsterdam-Virenze, Amsterdam

INTEGRATIE

Integratie van evidence based gezins- en traumatherapie aan ouders en kinderen binnen de Jeugd GGZ.

Voor de behandeling van de gevolgen van kindermishandeling wordt door de Gezondheidsraad (2011) een integrale multidisciplinaire behandeling van kinderen en volwassenen aanbevolen, waarbij TF-CBT, EMDR en PCIT als effectief aangemerkt worden. De Bascule ontwikkelt een geïntegreerd behandelprogramma waarbij evidence/practice based gezinsgerichte behandelingen en traumabehandeling aan zowel kinderen als ouders, geïntegreerd wordt aangeboden. De ervaring is dat traumabehandeling aan

ouder(s) het rendement van de gezinsgerichte interventies vergroot. In deze workshop zal, aan de hand van voorbeelden (met name PCIT) ingegaan worden op het geïntegreerde behandelprogramma.

Mevr. drs. F.J.G. Coelman, klinisch psycholoog-psychotherapeut, De Bascule, Amsterdam
Mevr. drs. W.D. Heiner, klinisch psycholoog-gedragstherapeut, De Bascule, Amsterdam

A5 Keeping the infant in mind: Mentalization Based Treatment voor ouders met een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Mentalization Based Treatment (MBT) voor ouders met een borderline persoonlijkheidsstoornis beoogt het mentaliseren van deze ouders te bevorderen door hen sensitiever te maken voor de gedachten- en gevoelswereld van zichzelf en hun kind(eren) van 0-4 jaar. In deze workshop zullen we door middel van rollenspellen oefenen met de belangrijkste principes van deze behandeling.
Mevr. L. Nijssens, psycholoog-psychotherapeut, promovendus, De Viersprong, Bergen op Zoom en Katholieke Universiteit Leuven, Leuven

B1 minisymposium 2 Nieuwe ontwikkelingen in onderzoek naar behandeling bij baby's en peuters.

Presentatie en aansluitende kleine brainstorm over de belangrijkste vragen waar het wetenschappelijk onderzoek zich over zal moeten buigen als het gaat om Infant Mental Health, waarna het onderzoeksprogramma volgt zoals Centrum Infant Mental Health dat voor zich ziet in een multicentre opzet, o.a.: NBO (Brazelton), DOK! (De Zeeuw & Brok), MIG (Benoit).
Mevr. drs. M.N. de Zeeuw, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Dimence, Deventer

De combipoli psychiatrie/kinder- en jeugdpsychiatrie; voor ouders met psychopathologie en hun in de ontwikkeling gestoorde kinderen tot 4 jaar.

Kinderen van ouders met een psychiatrische stoornis hebben al op zeer jonge leeftijd een verhoogde kans op het ontwikkelen van emotionele en gedragsproblemen. Dit vraagt om een specifieke en geïntegreerde benadering. In deze lezing zal ingegaan worden op de totstandkoming van de combipoli psychiatrie/kinder- en jeugdpsychiatrie, haar werkwijze en behandelaanbod.
Mevr. dr. M.P. Lambregtse-van den Berg, (kinder- en jeugd)psychiater, wetenschappelijk onderzoeker, ErasmusMC, Rotterdam

Onbegane Paden in Transculturele Ouder-Baby/Peuter behandelingen.

Steeds vaker krijgen hulpverleners in de dagelijkse praktijk te maken met migrantengezinnen met jonge kinderen. Met elk nieuw aangemeld gezin moet de therapeut een weg zoeken om een goede werkrelatie op te bouwen. Bij migrantengezinnen is dit proces vaak ingewikkelder. In deze voordracht worden transculturele aspecten besproken die de werkrelatie en het therapieproces beïnvloeden.
Mevr. drs. F.M. Sampaio de Carvalho, klinisch psycholoog-psychotherapeut, IMH-specialist, Nederlands Psychoanalytisch Instituut, Amsterdam

B2 Interpersoonlijke therapie (IPT) bij adolescenten met een depressie; het werkt!

IPT is een veelbelovende therapie bij depressies die dezelfde evidence based resultaten oplevert als CBT en geïndiceerd is bij matige tot ernstige depressies. In deze therapie ligt het accent op de relatie tussen de depressie en de interpersoon-

lijke relaties van de cliënt. De theoretische achtergrond van IPT, de indicatie stelling en de behandeling zullen toegelicht worden. In de behandeling ligt het accent op de verbetering van de persoonlijke relaties van de cliënt waarbij gebruik gemaakt wordt van een focus dat de aanleiding tot de depressie vormde. Er zijn vier focussen: rouw, rolverandering, rolconflict en interpersoonlijk tekort. Deelnemers aan de workshop kunnen met rollenspel onderdelen oefenen.

Mevr. drs. C. Gunning, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Karakter, Nijmegen en vrijgevestigd, Deventer

B3 Het effect van cognitieve training: toevalsbevinding of toekomstmuziek?

De laatste jaren worden steeds meer vormen van cognitieve training aangeboden zoals werkgeheugentraining, neurofeedback en executieve functietraining. Maar werken deze behandelmethoden nu echt bij kinderen met psychiatrische problemen? En zo ja, bij wie en voor hoe lang? In de workshop wordt ingegaan op het huidige aanbod van cognitieve trainingen, het onderzoek ernaar en het effect ervan.

Mevr. dr. D. Slaats-Willemse, klinisch neuropsycholoog, Karakter Universitair Centrum, Nijmegen

B4 Veilig stellen van kinderen in complexe gezinssystemen binnen de GGZ.

Signs of Safety helpt om bij zeer complexe gezinnen (met problemen rond psychiatrie van gezinsleden, relaties, opvoeding en sociaal-economische omstandigheden) de veiligheid voor kinderen centraal te stellen. Via twee casestudies worden verschillende

vormen van Signs of Safety toegelicht en naast elkaar gelegd. Vanuit een multidisciplinaire benadering binnen de GGZ komen klinische gezinsbehandeling, de 'Resolutions Approach' en technieken als 'Words and Pictures' aan de orde.

Mevr. drs. M.N. Mos, gz-psycholoog, De Bascule, Amsterdam
Mevr. drs. S. de Vriese, gz-psycholoog, De Bascule, Amsterdam

B5 Oudercursus op basis van ACT (Acceptatie en Commitment Therapie) het bevorderen van meer flexibel en effectief gedrag van ouders.

In deze workshop worden ervaringen met een ACT (Acceptatie en Commitment Therapie) oudercursus besproken. De 8 weekse oudercursus is bedoeld voor ouders van kinderen met psychiatrische problemen (0-18 jaar). In deze workshop komen de volgende onderdelen aanbod: informatie over ACT, praktische informatie naar aanleiding van het draaiboek van de cursus, oefeningen uit de cursus en ervaringen van ouders over de cursus. Ook zal kort worden toegelicht wat de voorlopige uitkomsten zijn van een Pilot-effectonderzoek dat Altrecht in samenwerking met de Universiteit van Utrecht heeft uitgevoerd.

Mevr. D. Matthijssen, systeemtherapeut, Altrecht, Utrecht
Mevr. dr. D.H.M. Bodden, psycholoog, Universitair docent, Universiteit Utrecht, Utrecht
Mevr. M. Remmelts, systeemtherapeut, Altrecht, Utrecht

LEZINGEN

De effecten van psychotherapie: over RCT's, werkingsmechanismen en essentiële componenten.

Wat weten we over de effecten van psychotherapie bij psychische stoornissen? Waarom zijn RCT's eigenlijk nodig? Hoe werken therapieën? Wat weten we over werkzame elementen, universele en specifieke werkingsmechanismen? Is de therapeutische relatie echt de centrale factor in een therapie? Dit zijn de vragen die in deze presentatie centraal staan.

Prof. dr. P. Cuijpers, klinisch psycholoog, Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam

Self harm in adolescence. Is MBT an answer? RCT comparing MBT with TAU.

This presentation will briefly discuss the concept of mentalization based treatment and demonstrate its effectiveness and application for young people who present with self harm behaviour.

Mevr. dr. T. Rossouw, kinder- en jeugdpsychiater, North East London Foundation Trust, Ilford, UK

De illusie van maakbaarheid. De invloed van maatschappelijke veranderingen op psychotherapie.

In deze lezing wordt een beeld geschetst van de maatschappelijke invloed op de psychotherapie en op de implicaties daarvan voor de keuzes en het handelen van de psychotherapeut. Hoe kan de psychotherapeut meeliften met de waan van de dag zonder zijn geloofwaardigheid te verliezen en hoe kan de psychotherapeut die waan mogelijk beïnvloeden?

Drs. Y.W. Choy, organisatieadviseur, psychotherapeut, Choy Consultants BV en Nisto BV, Santpoort Zuid

CURSUS

Vechtscheidende ouders en hun kinderen.

Het Lorentzhuis heeft, samen met het Kinder en Jeugd Trauma centrum (KJTC) een project op gezet waarin we ouders die in een vechtscheiding verwickeld zijn geraakt in groepsverband coachen om, in het belang van hun kinderen, weer een beter team te vormen. De kinderen maken in dezelfde periode als groep een voorstelling of film over dit thema.

Mevr. drs. M.J. van Lawick, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Lorentzhuis, Haarlem

21 MINISYMPOSIUM 3

Traumabehandeling bij kinderen en adolescenten: van onderzoeksbevindingen tot klinische praktijk.

In deze presentatie wordt een overzicht gegeven van resultaten van empirisch onderzoek m.b.t. traumabehandeling bij kinderen en adolescenten. Vervolgens worden voorlopige behandelrichtlijnen aangegeven die zijn vastgesteld op basis van onderzoeksdata en komt aan de orde hoe onderzoeksbevindingen kunnen worden ingezet in de klinische praktijk.

Mevr. drs. C. de Roos, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Psychotraumacentrum Rivierduinen, Leiden

Ruzie en Geweld in het Gezin: traumagerichte groepsbehandeling.

Presentatie met oefeningen over de Horizon, een traumagerichte groepsbehandeling voor kinderen en ouders na ruzie en geweld in het gezin. Kenmerkend voor de methodiek is dat het naast een traumagerichte behandeling voor de kinderen, ook componenten bevat specifiek voor de ouders uit deze gezinnen.

Mw. drs. M. Visser, orthopedagoog-psychotherapeut-klinisch psycholoog, Kinder- en Jeugdtraumacentrum, Haarlem

Multidimensional Treatment Foster Care en behandeling van trauma bij jonge pleegkinderen.

Multi Treatment Foster Care Preschool (MTFC-P) is een behandeling aangeboden door de Bascule in Amsterdam, waarin jonge pleegkinderen, leeftijd 3 tot 7, middels een intensief programma worden voorbereid op opgroeien in een gezin. Veelal zijn de kinderen die het betreft mishandeld en hebben ze al in verschillende pleeggezinnen of op crisisgroepen gewoond.

Mevr. F. van Geest, gespecialiseerd maatschappelijk werker, De Bascule, Amsterdam

22 Schematherapie en de adolescent met cluster b persoonlijkheidsproblematiek.

Schematherapie is een effectieve interventie bij volwassenen met een persoonlijkheidsstoornis. Schematherapie wordt meer en meer toegepast bij adolescenten met een cluster B persoonlijkheidsstoornis. Het theoretisch model blijkt zeer bruikbaar en richtinggevend. De therapie behoeft met deze doelgroep echter een aantal aanpassingen: rol ouders, no shows, bruikbaarheid van verschillende interventies.

Drs. E.J. Jongman, gz-psycholoog-psychotherapeut, De Bascule, Amsterdam

23 Braingame Brian, een aantrekkelijke training van cognitieve vaardigheden op de computer voor kinderen van 8 – 12 jaar.

Steeds meer aandacht is er voor de executieve functieproblemen en motivationele problemen bij kinderen met ADHD (en/ of andere stoornissen). Binnen het multi-

modale behandelaanbod, gericht op ouders, school en kind, is gezocht naar een effectieve, makkelijk inzetbare en daarmee efficiënte behandelmodule gericht op het kind. Braingame Brian is gebaseerd op uitgebreid onderzoek naar de mogelijkheden om werkgeheugen en andere cognitieve functies (inhibitie en taskswitching) te trainen en motivatieproblemen te verminderen. De training speelt zich binnen een aansprekende spelwereld op de computer af en is voorzien van veel game-elementen. In deze workshop worden de theoretische uitgangspunten besproken en de onderzoeken die gedaan zijn naar de effectiviteit, maar vooral zullen de trainingstaken worden gedemonstreerd en wordt u meegenomen in de spelwereld.

Mevr. drs. E.L. ten Brink, psychotherapeut-gedragstherapeut, Lucertis, Zaandam

24 Gezinsgericht werken binnen een gesloten residentiële behandeling (JJI).

Residentiële behandelingen zijn meestal vooral gericht op de individuele jongere. Zeker bij een gesloten behandeling binnen een Justitiële Jeugdinrichting komen ouders pas echt weer in beeld als de jongere weer op verlof gaat. In deze workshop wordt met concrete voorbeelden belicht hoe ouders wel actieve deelnemer van de behandeling worden.

Dr. R.E. Breuk, kinder- en jeugdpsychiater, LSG- Rentray, Zutphen

D5 Ouders en de digitale wereld.

In de workshop wordt aandacht besteed en ervaring uitgewisseld over de rol van ouders in de omgang met de digitale wereld van hun pubers. Wat zijn de do's en dont's? Wat zijn de uitdagingen en gevaren van internet?

Dr. W. Heuves, psycholoog-psychotherapeut-psychoanalyticus, Universiteit Leiden, Leiden en vrijgevestigd, Diemen

D1 minisymposium 4

Ouderschap, vanzelfsprekend, moeizaam en onmisbaar.

Ouderschap heeft een vanzelfsprekendheid. Mensen kiezen ervoor of het overkomt hen. Meer dan 8 op de 10 ouderparen geven er zonder grote problemen inhoud aan: hun kind, hun kinderen ontwikkelen zich, groeien groot. Wat doorbreekt de vanzelfsprekendheid? Bijna 20 jaar na "Ouders, moeilijk en onmisbaar!" (Verheij, 1993) een tweede poging tot beantwoording.

Prof. dr. F. Verheij, kinder- en jeugdpsychiater-psychotherapeut, ErasmusMC-Sophia, Rotterdam

Wat is er toch met die ouders?

Zelfs na dertig jaar ervaring met ouders, ouderschap en ouderbegeleiding in zowel privéleven als klinische- en lespraktijk blijft het fenomeen boeien. De bewuste en onbewuste dynamieken van het ouderschap, maar ook van degenen die met ouders werken kunnen goede, maar ook heel kwade vormen aannemen..... Met vignetten uit film en praktijk.

Mevr. drs. G.L. Marcelis-Eerdmans, klinisch psycholoog-psychotherapeut, vrijgevestigd, Utrecht

Ouderschap en ambivalentie.

Ambivalentie ontstaat uit conflict tussen tegengestelde gevoelens en wensen. Al

zijn zulke conflicten eigen aan alle intieme relaties, ze kunnen bijzonder ingewikkeld uitpakken tussen ouder en kind. Welke ouder ervaart niet in de hitte van het moment de tegenstrijdige krachten van liefde en haat? Tederheid die in één tel omslaat in woede? Hulpverleners onderschatten vaak de complexiteit en gevolgen van ambivalentie, welke moeilijk ter sprake kan komen in het kader van ouderbegeleiding bij kinderpsychotherapieën.

Mevr. dr. KL Weile, Lector Ouderschap & Ouderbegeleiding, Hogeschool Leiden, Leiden

D2 Cognitieve gedragstherapie bij jongeren met voorstadia van psychose.

Psychotherapeutische interventies nemen een steeds belangrijkere plaats in bij de behandeling van psychose. Cognitieve gedragstherapie wordt succesvol toegepast bij stemmen en wanen. In voorstadia van psychose kunnen met CGT de verzwakte psychosesymptomen bestreden worden en de overgang naar psychose kan voorkomen worden. In de workshop wordt belicht, a) hoe de psychotische belevingswereld er subjectief uitziet en b) oefent u zelf met de methodieken van CGT bij stemmen, betrekingsideeën en wanen.

Drs. M.L.J.M. Eussen, kinder- en jeugdpsychiater, Yulius, Dordecht

D3 Gedragstherapeutische groepstraining voor sociale vaardigheden bij kinderen met autismespectrumstoornissen in de late basisschoolleeftijd – state of the art onderzoekservaring in de praktijk.

Sociale vaardigheidstrainingen worden veelvuldig toegepast bij kinderen en jongeren met autismespectrumstoornissen. Er is weinig bekend over de effectiviteit van

dergelijke trainingen. De ESTIA studie vormt als RCT een belangrijke toevoeging op dit gebied. Naast het onderzoek zal ook de huidige kennis over de belangrijkste ingrediënten van deze cognitief gedragstherapeutische behandeling worden toegelicht.

Mevr. MSc. V. Dekker, psycholoog/onderzoeker, Accare, Groningen

Mevr. MSc. M.K.Neef, pedagoog i.o. tot gz-psycholoog, Accare, Groningen

D4 Het therapeutisch klimaat als sturend principe.

De effectiviteit van de behandeling in een groepsgerichte setting is voor een groot deel afhankelijk van het therapeutisch klimaat. Hierbij gaat het om veiligheid, betrouwbaarheid en transparantie op alle niveaus. Hoe beter het therapeutisch klimaat, hoe meer vertrouwen, hoe beter de groepsvorming en uitwisseling tussen de groepsleden verloopt. Hoe zorg je er voor dat het in de instelling veilig, transparant en betrouwbaar blijft. Wat bevordert, dan wel ondermijnt het klimaat? Aan de orde komen: intervisie over het klimaat, parallelprocessen, vertrouwen versus wantrouwen, omgang met regels, dilemma's, gelijkwaardigheid, omgaan met (cultuur)verschillen, opofferen, complementariteit.

Mevr. drs. A. Holtland, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Karakter, Enschede

D5 Ouderschap & Licht Verstandelijke Beperking (LVB).

Een LVB, bij de ouder of het kind, heeft een alles bepalende invloed op ouderschap. Voor welke opgaaf staan ouders en hulpverleners? Wordt de LVB voldoende onderkend door de betrokkenen zelf, familie, samenleving en hulpverleners? In deze workshop wordt

een analysemodel gepresenteerd en wordt geoefend met dit model.

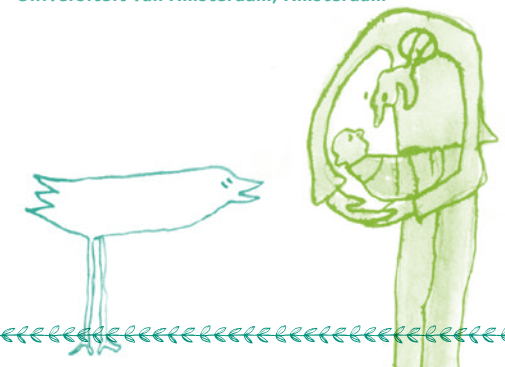
Mevr. J.N.E. Luijten, maatschappelijk werker/VO, Zonnehuizen, Zeist

EINDBLEZING

De toekomst van de psychotherapie voor kinderen en ouders.

Hoe effectief is psychotherapie voor kinderen met diverse vormen van psychopathologie, in vergelijking met psychotherapie voor volwassenen, volgens het meta-analytisch onderzoek? Is psychotherapie voor kinderen effectiever als de ouders erbij worden betrokken, en is dit afhankelijk van de psychopathologie van kind en eventueel van ouders? Hoe effectief zijn protocollen in de kinder- en jeugd GGZ? Hoe behulpzaam is werken met diagnostische classificaties volgens de DSM (5) voor de ontwikkeling van de kinder- en jeugdpsychotherapie? En wat doen we met de alsmaar stijgende vraag naar behandeling voor kinderen met psychopathologie? In deze lezing passeren deze vragen de revue en wordt waar mogelijk vanuit het wetenschappelijk onderzoek een antwoord op gegeven. Het accent ligt daarbij op de implicaties voor de praktijk: wat moeten we meer en minder gaan doen, welke ontwikkelingen zijn nodig, welke zijn veelbelovend, en welke zijn (niet) tegen te houden.

Mevr. prof. dr. S.M. Bögels, psychotherapeut, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

PERSONALIA LEDEN VKJP- IJSTRUMCOMMISSIE

Dr. R.E. Breuk, kinder- en jeugdpsychiater, LSG-Rentray, Zutphen

Mevr. drs. F.J.G. Coelman, klinisch psycholoog-psychotherapeut, De Bascule, Amsterdam

Mevr. drs. P.R. van Dishoeck, gz-psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog, Altrecht, Utrecht

Mevr. drs. P. Flad, klinisch psycholoog en gz-psycholoog, vrijgevestigd, Tiel

Mevr. drs. W.D. Heiner, klinisch psycholoog-gedragstherapeut, De Bascule, Amsterdam

Drs. F.M. de Klein, psychotherapeut-gz-psycholoog, PuntP, Amsterdam

Mevr. drs. C. Oele, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Yulius, Dordrecht

Mevr. T.H. Roobol, kinder en jeugdpsychiater, Altrecht, Utrecht

Mevr. drs. J.W. van der Spek, psychiater, RMPI-de grote rivieren, Dordrecht

DAGVOORZITTERS

Wieneke Goenee

Mevr. drs. W.E. Goenee, klinisch psycholoog-psychotherapeut, Punt P, Amsterdam

Max Güldner

Drs. M.G. Güldner, klinisch psycholoog-psychotherapeut, De Bascule, Amsterdam

DE VKJP

Al 40 jaar is de VKJP een actieve beroepsvereniging van zo'n 1000 BIG-geregistreerde kinder- en jeugdpsychotherapeuten (al dan niet in opleiding tot), gz-psychologen en klinisch psychologen. De VKJP staat voor kennisverbreding en het versterken van de positie van de kinder- en jeugdpsychotherapie. De vereniging stimuleert de ontwikkeling binnen ons vakgebied door allerlei activiteiten te organiseren die aansluiten bij de stand van zaken in wetenschap en praktijk. Daarnaast biedt de VKJP de mogelijkheid om ervaringen te delen en visies uit te wisselen.

WAT BIJDT DE VKJP?

- **Congres:** jaarlijks vindt er een congres plaats over een actueel thema binnen het vakgebied.
- **Wetenschappelijke Conferentie:** tweejaarlijks wordt er een conferentie gehouden waarin de uitwisseling van wetenschap en praktijk centraal staat.
- **Studiedagen:** elk jaar worden diverse studiemiddagen en masterclasses georganiseerd.
- **Vaktijdschrift:** vier keer per jaar verschijnt het vaktijdschrift Kinder- en Jeugdpsychotherapie, dat voor leden gratis is.
- **Registers:** de VKJP stelt registers van supervisors, opleiders en leertherapeuten ter beschikking aan haar leden.

HET LIDMAATSCHAP

De VKJP kent verschillende vormen van lidmaatschap waardoor het grote terrein van kinder- en jeugdpsychotherapie bestreken wordt.

- **Lidspecialist:** voor BIG geregistreerde psychotherapeuten.
- **Basislid:** voor BIG geregistreerde Gz-psychologen.
- **Belangstellende:** voor iedereen die (nog) niet voldoet aan bovenstaande eisen maar wel belangstelling heeft, zoals studenten in opleiding, speltherapeuten en maatschappelijk werkers.

Informatie is te vinden op de website van de VKJP: www.vkjp.nl. Bellen met het secretariaat (0302965348) of een e-mail sturen (vkjp@hetnet.nl) kan natuurlijk ook.

INFORMATIE

De kosten voor het congres inclusief koffie, thee, lunch en borrel zijn voor:

VKJP-leden, 1 dag	€ 225,- Bij aanmelding en betaling voor 1 maart 2012 € 200,-
Niet VKJP-leden, 1 dag	€ 255,- Bij aanmelding en betaling voor 1 maart 2012 € 230,-
VKJP-leden, 2 dagen	€ 375,- Bij aanmelding en betaling voor 1 maart 2012 € 350,-
Niet VKJP-leden, 2 dagen	€ 405,- Bij aanmelding en betaling voor 1 maart 2012 € 380,-
Diner, feest en overnachting	€ 135,- 1-persoonskamer; € 115,- 2-persoonskamer, <i>(vermeld met wie u de kamer wilt delen)</i>
Diner en feest	€ 45,-

AANMELDING:

U kunt zich voor het congres online inschrijven via www.vkjp.nl. Uw aanmelding bevestigen wij d.m.v. een factuur op uw naam gesteld, die u per e-mail toegestuurd krijgt.

BETALING:

U kunt voor de betaling een eenmalige incassomachtiging afgeven of het verschuldigde bedrag overmaken naar ING bank 416704 t.n.v. VKJP-congres te Utrecht. Vermeld op uw overschrijving bij 'mededelingen' de naam van de deelnemer(s) en de datum van het congres.

PLAATSIING:

De toelating tot het congres en de plaatsing voor de cursus of in de parallelsessies gaat op volgorde van binnenkomst van betaling. Als u voor de eenmalige machtiging kiest, geldt de datum van binnenkomst van uw aanmelding.

Is de cursus of een parallelezing volgeboekt, dan wordt u bij uw 2e of 3e keuze geplaatst. Wij adviseren u de betaling zelf te regelen. Werkgevers wachten vaak met betalen. U krijgt een toegangsbewijs dat per e-mail wordt verzonden.

RESTITUTIE:

Bij schriftelijke annulering vóór 15 maart 2012 wordt het betaalde bedrag gerestitueerd, minus € 50,- handelingskosten. Na 15 maart is geen restitutie meer mogelijk.

ACCREDITATIE:

Accreditatie wordt aangevraagd bij de:

Nederlandse Vereniging voor Psychiaters (voor kinderpsychiaters);
Federatie voor Gezondheidszorgpsychologen (voor herregistratie klinisch psychologen);
NIP/NVO (voor kinder- en jeugdpsychologen en orthopedagoog-generalist);
Vereniging voor Gedragstherapie en Cognitieve Therapie.
Nederlands Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie.
Dit congres is door de VKJP geaccrediteerd voor VKJP-supervisoren als één activiteit.

LOCATIE:

Conferentiecentrum Woudschoten, Woudenbergseweg 54, 3707HX, Zeist. Tel. 0343-492492
1 uur voor aanvang tot 1 uur na aanvang/afloop van het congres rijdt er een pendelbus tussen station Driebergen-Zeist en Woudschoten. Bij uw aanmelding dient u op te geven of u van deze gratis dienst gebruik wenst te maken.

INLICHTINGEN:

Secretariaat VKJP, Maliebaan 50b, 3581 CS Utrecht.
tel.: 030 - 2965348
fax: 030 - 2966549
e-mail: congres@vkjp.nl
website: www.vkjp.nl

VKJP- LUSTRUMCONGRES

Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychotherapie
Maliebaan 50b, 3581 CS Utrecht
Tel.: 030- 296 53 48
vkjp@hetnet.nl

